

Протокол

№

гр. София, 18.09.2013 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 29 състав,
в публично заседание на 18.09.2013 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Красимира Милачкова

при участието на секретаря Петя Кръстева, като разгледа дело номер **6799** по описа за **2013** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

След изпълнение на разпоредбите на чл. 142, ал.1 ГПК вр. чл. 144 АПК, на поименно повикване в 12.18 ч. се явиха:

ЖАЛБОПОДАТЕЛЯТ Министър на здравеопазването – редовно призован; представлява се от рюк. Л. Л., с пълномощно по делото.

ЖАЛБОПОДАТЕЛЯТ Министър на труда и социалната политика - редовно призован; не изпраща представител.

ЖАЛБОПОДАТЕЛЯТ А. Й. – редовно призована; не се явява и не изпраща представител.

ЖАЛБОПОДАТЕЛЯТ И. Й. - редовно призован; явява се лично и с адв. А. Ч., с пълномощно от днес.

ЖАЛБОПОДАТЕЛЯТ М. М. – редовно призована; явява се лично и с адв. А. Ч., с пълномощно от днес.

ЖАЛБОПОДАТЕЛЯТ М. К. - редовно призован; не се явява и не изпраща представител.

ОТВЕТНИКЪТ Комисия за защита от дискриминация – редовно уведомен; призован не изпраща представител.

ЗАИНТЕРЕСОВАНАТА СТРАНА Сдружение „Асоциация на родителите на деца с увреден слух” – редовно призован; не се явява и не изпраща представител. В залата се явява А. Я. - член на Управителния съвет, представя удостоверение от 18.07.2013 г. за регистрация на сдружението по ф. дело № 10402/1992 г. на 8 състав на СГС.

ЗАИНТЕРЕСОВАНАТА СТРАНА НЗОК – редовно призована; представлява се от юрк. В. И., с пълномощно от днес.

ЗАИНТЕРЕСОВАНАТА СТРАНА Агенция за хората с увреждания – редовно призована; не изпраща представител.

ЗАИНТЕРЕСОВАНАТА СТРАНА Агенция за социално подпомагане – редовно призована; представлява се от адв. И. К., с пълномощно от днес.

ЗАИНТЕРЕСОВАНАТА СТРАНА Сдружение „Център за защита правата в здравеопазването” – редовно призована, представлява се от адв. К. Н., с пълномощно от днес.

СПП – редовно уведомена; не изпраща представител.

СТРАНИТЕ /поотделно/ - Да се даде ход на делото.

СЪДЪТ като намери, че не са налице процесуални пречки за разглеждане на делото в днешното съдебно заседание,

О П Р Е Д Е Л И:

ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО.

ДОКЛАДВА жалбите.

ДОКЛАДВА административната преписка, постъпила с писмо вх. № 18828/08.07.2013 г. по описа на съда.

ДОКЛАДВА писмени бележки от Министерство на труда и социалната политика, постъпили на 16.09.2013 г.

Адв. Л. – Поддържам жалбата. Моля съда да отмени процесното решение на Комисия за защита от дискриминация. Няма да представям нови доказателства.

Адв. Ч. - Моля жалбите на министъра на здравеопазването и министъра на труда и социалната политика да бъдат отхвърлени, като неоснователни, тъй като от тях е видно, особено от едното становище, че се твърди, че не е налице дискриминация, а такава е доказана от органа, който е компетентен по въпросите за дискриминация. Тя е спрямо моите доверители в сравнение с лицата, които са с частична загуба на слух. От нормативната уредба е видно, че на всеки 3 години от НЗОК се поема снабдяването с нов слухов апарат за разлика от положението на моите доверители, където след изтичане на 3 - годишния гаранционен срок на кохлеарния апарат, който е вграден, поради пълна загуба на слух, в черепа на децата, след това вече никой не поема отговорността за понасяне на разходите по възстановяване на евентуалните увреди в кохлеарния апарат (вътрешно или външно тяло), така че родителите поемат всички тези разходи. От друга страна, поради естеството на увреждането, което е многопластово, но в най общ план това предполага и регулярна смяна на апаратите, било то външно или вътрешно тяло, тъй като в една или друга степен те се амортизират с времето и оттам настъпва вреда за самия ползвател. Тоест, настъпва пълна и внезапна загуба на слух, вследствие на което самият ползвател изпада в положение на пълна десоциализация и дезиорентация, в което положение се намира за доста голям период от време, което вече довежда до проблем в социализацията, в образованието, а от друга страна и до загуба на говор. Това е нашата претенция, че няма разбиране в жалбите, които са изпратени от страна на жалбоподателите - министъра на здравеопазването и министъра на труда и социалната политика и няма желание да се постигне някакъв резултат, който да бъде своевременен, в разумни срокове, които да предотвратят подобни вредоносни последици. Да се приеме

преписката. Няма да соча нови доказателства. Нашите искания са да бъде, тъй като хората с увреждане са държавна грижа по Конституция. Срещу нас са изправени държавни органи. Ние нямаме намерение да указваме в кой нормативен акт, в кой закон, в коя наредба трябва да се въведе съответното изменение. Нашето искане е това да стане своевременно и да се прояви законодателната инициатива на тези органи и това да стане в най-кратки срокове и по най-добрия и качествен начин за моите доверители.

Жалбоподателят Й. – От целия проблем достигам до извода, че самите органи не могат да разберат принципа на работа на самия кохлеарен имплант. Той се състои от две части - има вътрешно и външно тяло. Реално погледнато, двете тела взаимно са обвързани. Проблемът на децата и пациентите с пълна загуба на слух е, че те без кохлеарния имплант, в пълната му съвместимост (вътрешна и външна част), не могат да чуват. Всеки един възприема, че самото тяло в един момент не е задължително, трябва да бъде подменено. Ние говорим за гаранционната му поддръжка след изтичане на гаранцията, защото до гаранционния период фирмите производители са заангажирани, а след гаранционния период, както сме представили писма от самата фирма, че в идните години има речев процесори, които се налага да бъдат подмени поради пълното им излизане от производство. А това де факто води до проблема, че на дадения пациент, ако не бъде подменено външното тяло, той остава напълно глух.

Жалбоподателката М. – Проблемът с поставяне на кохлеарни импланти, не е лечение за глухотата - това е средство, но в закона няма уреден въпросът, кой ще поддържа това помощно техническо средство. В Закона за интеграцията на хората с увреждания е посочено, че помощни технически средства се поемат от социалното министерство, с изключение на медицинските изделия, които са заплатени от здравната каса. Тоест, здравната каса поставя импланта на детето. До третата година фирмата поема гаранцията на външното тяло, а до десетата година на външното тяло. След третата година, всичко по отношение на външното тяло се поема от родителите. Понякога ремонтите са прекалено скъпи за едно семейство. За моето дете съм имала случай да плащам ремонт в размер 3000 (три хиляди) лева. Не е нормативно уреден въпросът за кохлеарните импланти и тяхната поддръжка след изтичане на гаранционния период. Твърдим, че е необходимо да бъде уредена нормативно поддръжката на апарата, съответно вътрешно и външно тяло по начин, че той да може да служи по предназначението си. Трябва цялостно да се реши въпросът с кохлеарните импланти. Държавата е решила проблема частично. На детето се поставя кохлеарен имплант по клинична пътека № 117 и с това грижата се изчерпва. Детето ще порасне и след изтичане на гаранционния срок при повреда или ако нещо се наложи, ако родителите нямат средства да платят този ремонт, детето остава със 100 % глухота. При това не е обучавано да общува по друг начин.

Адв. Ч. – Относно несъвършенствата в нормативната уредба има още един проблем: според съществуващата и сега действащата нормативна уредба се предвижда реимбурсацията само на един кохлеарен апарат, а както очите, така и ушите са огледални органи и няма как само с един кохлеарен апарат да бъде задоволена нуждата на едно дете, така че са необходими два и това липсва като възможност от сега действащата нормативна уредба и ние искаме уреждането ѝ по съответния начин.

Представям и моля да приемете изображения на апарата, който описваме.

Жалбоподателката М. – Външната част (речевият процесор) работи с батерии. Когато става въпрос за слухови апарати, социалното министерство осигурява батерии на децата, които носят слухови апарати, а за децата, които носят кохлеарни импланти, не са предвидени батерии. Ако родителите не си купуват сами батерии, апаратът не работи. Една батерия струва около 2 (два) лева. Три батерии са необходими за два дни, като консуматив. Нашите претенции са за техническа поддръжка и енергийно осигуряване на кохлеарно-имплантната система. Не искаме да разделим процесора от вътрешната част. Това може да го кажат от фирмата производител, кога едното трябва да бъде подменено. Ние не твърдим, че искаме да се смени с най-новата технология. Просто искаме децата ни да чуват и да могат да участват в нормалния живот, защото, ако родителите не могат да купят батерия или е необходима някоя част, детето изпада в пълна изолация, защото не знае как да контактува без това нещо и ние се превръщаме в тотални инвалиди. Имало е случаи, когато деца, на които е развалено апаратчето за един месец и родителите не са могли да платят, детето спира да ходи на училище, спира да чува, прибира се вкъщи, затваря се и контактува само с нас, както може да контактува. Това означава силен стрес за едно дете. Нашите претенции са за техническа поддръжка и енергийно осигуряване подобно на уредбата за слухови апарати, защото хората, които носят слухови апарати са с частична загуба на слуха, а ние сме с пълна загуба на слуха. След изтичане на 3-годишния гаранционен срок здравната каса изчерпва своя ангажимент към детето. Оттам обръщайки се към социалното министерство, те нямат документ, спрямо който да ни отпуснат батериите или да ни осигурят ремонт. Тоест, ние отиваме във фирмата и си плащаме ремонта на това, което е развалено. Аз отивам в министерството и оттам ми казват: „Вашият кохлеарен апарат не присъства в Приложение № 7, където са изброени помощните технически средства, защото Вашият имплант се плаща от здравна каса”. Може би поради факта, че от 10 години навлиза кохлеарният апарат, липсва решение на нашия проблем. Ние вече сме изправени пред този проблем, тъй като децата ни тръгват на училище и не можем да си позволим да ги върнем отново в света на глухите.

Жалбоподателят Й. – От страна на социалното министерство на хората със слухов апарат се осигуряват годишно 20 батерии, а само за единия имплант, за да функционира на година, са необходими 360 батерии. Това искам да изложа за сравнение като необходимост.

Юрк. И. – Оспорвам жалбите на жалбоподателката М. и жалбоподателя Й.. Моля да не бъдат приемани представените в днешното съдебно заседание снимки като доказателства по делото, тъй като те не са придружени, нито с техническо описание, нито с медицински експертизи, или някакви указания за приложение и употреба и считам, че не следва да бъдат приети. Няма до соча нови доказателства. Поддържам жалбата на министъра на труда и социалната политика и на министъра на здравеопазването, доколкото в тях се твърди, че не е налице дискриминация. Относно доводите в тези жалби за отговорността на НЗОК, допълнително ще изложа становище в бележките си по същество.

Адв. К. – Оспорвам жалбата на М. и Й.. Поддържам жалбата на министъра на труда и

социалната политика. Няма да соча нави доказателства. Предвид изложените съображения на колегата, не считам, че снимките следва да се приемат като доказателства по делото.

Адв. Н. – Моля да оставите без уважение жалбата на министъра на труда и социалната политика и на министъра на здравеопазването, като неоснователни и недоказани. Моля да уважите жалбата на доверителя ми. Относно представените в днешното съдебно заседание снимки - моля същите да бъдат приети, тъй като няма законово изискване да бъдат придружени с някаква експертиза, становище или каквото и да било. Те се представят единствено за визуална представа на кохлеарната имплантна система, за която никой не спори, какво представлява на практика. Подробни съображения по жалбата ще изложа в хода по същество. Поддържам изцяло жалбата.

СЪДЪТ

О П Р Е Д Е Л И:

ПРИЕМА писмените доказателства, приложени в административната преписка. ПРИЕМА днес представените от жалбоподателите Й. и М. доказателства като приема, че същите представляват изображение с текстова част, за интерпретацията на които не са необходими специални знания.

Съдът, като намери делото за изяснено от фактическа страна,

О П Р Е Д Е Л И:

ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО ПО СЪЩЕСТВО.

Адв. Ч. – Моля да уважите жалбата на доверителите ми с претенциите, които се съдържат в нея и да отхвърлите жалбите от страна на министъра на труда и социалната политика и министъра на здравеопазването, тъй като по преписката, както и в настоящото производство е видно, че не се спори за вредите, които се нанасят вследствие на едно отпадане на слуховата система под формата на кохлеарна система за лицата, които са лишени 100% от слух. Не се спори също така и относно несъвършенствата на законодателната уредба в тази област и поради тази причина имаме основания да претендираме за дискриминация, която е потвърдена от компетентния орган. Моля за срок за писмена защита.

Жалбоподателят Й. – Няма какво да добавя. Поддържам казаното дотук.

Жалбоподателката М. - Поддържам казаното дотук.

Юрк. Л. - Поддържам жалбата на министъра на здравеопазването. Моля да отмените процесното решение на КЗД. Съображенията ми за това са, че този въпрос за подsigуряване ремонта на имплантите не може да се реши едностранно и самостоятелно от министерство на здравеопазването. Министерството има правомощие единствено да разпише Наредба № 40/2004 година за определяне на основния пакет от здравни дейности, гарантиран от бюджета

на НЗОК. На практика министерството записва само имената на клиничните пътеки, а самото съдържание като обем е предмет на договореност между самата каса и изпълнителите на здравна дейност. Здравното осигуряване по своята същност е солидарна система за покриване на здравноосигурените. Има ограничение и фиксиран бюджет. Това неизбежно създава лимити на предоставената медицинска помощ. Не могат да се поемат всички изделия. Моля за срок за писмени бележки.

Юрк. И. - Моля да отхвърлите жалбата на жалбоподателите Й. и М., както и жалбата на Сдружение „Асоциация на родителите на деца с увреден слух” по съображения, които моля да им дадете възможност да изложи в писмени бележки.

Адв. К. – Моля да уважите жалбата на министъра на труда и социалната политика, като постановите решение, с което да отмените процесното решение.

Адв. Н. – Поддържам изложеното в жалбата на родителите на деца с кохлеарни апарати, че определеният в решението на КЗД едногодишен срок е твърде дълъг. Става въпрос за деца със здравословен проблем, които не могат да чакат една година, за да се реши този въпрос. Определена е твърде общо мярката, която трябва да се предприеме, което позволява на задължените административни органи да извършат едно елементарно действие и с това да изчерпат задълженията си. В останалата част моля да оставите процесното решение в сила. Всички заинтересовани горе лица държавни органи, както министърът на здравеопазването, министърът на труда и социалната политика, така и агенциите, които са привлечени като страни, се движат основно от нормативни актове. Всеки може да направи една малка част от целия механизъм, но всички те са отговорни лица, които трябва да подпишат необходимите разпоредби, за да се реши този проблем. Считам, че решението на КЗД в останалата част е правилно и законосъобразно обосновано и следва да остане в сила. Моля да отхвърлите жалбите на министъра на здравеопазването и министъра на труда и социалната политика. Моля да присъдите на доверителя ми направените по делото разноски. Моля за срок за писмени бележки.

Адв. Ч. – Моля да бъдат възстановени направените от доверителите ми разноски.

СЪДЪТ ДАВА ВЪЗМОЖНОСТ НА СТРАНИТЕ В 14-ДНЕВЕН СРОК ОТ ДНЕС ДА ПРЕДСТАВЯТ ПИСМЕНИ БЕЛЕЖКИ И ОБЯВИ, ЧЕ ЩЕ СЕ ПРОИЗНЕСЕ С РЕШЕНИЕ В СРОК.

Протоколът изготвен в съдебно заседание, което приключи в 12.55 ч.

СЪДИЯ:

СЕКРЕТАР: